

Fosamezna številka:
1 krono.

TABOR: Izbija vseh dan, maren
nedelje in praznikov, ob 13. uri z
domačo umolodnjega dne tar stare
gledalca 180 K, polletno 90 K,
celoletno 46 K, mesečno 15 K.
Izobrazi go dogovora, pri vsakodnevni
objavi papirja.

Naravn. pa pri spred. TABORJA
MARIBOR, Javljiva ulica 10, 11.

POŠTNA PAVŠALIRANA

LABOR

Fosamezna številka:
1 krono.

UREDNIŠTVO: ne deluje v Mariboru,
Javljiva ul. št. 4, 5. nad-
stropje. Telefon inform. št. 274.
PREJETA: se nahaja v Javljivi
ulici št. 4, priljub. doma. Tele-
fon št. št. 255 polnočasni in
čas št. št. 11.071.

Ne sprejema brez denarja in ne
vrača. — Izobrazi se na vsaki.

Leto: II.

Maribor, sreda 12. oktobra 1921.

Številka: 230.

Draginja.

Maribor, 11. oktobra.

Na drugem mestu prinaša današnji »Ta-
bor« poročilo o shodu proti draginji, ki se je
vršil v nedeljo; zato se mi zdi umestno, da
se ob tej priliki mimogrede malo pobavim
s to odprto ranjo, ki ne ogroža samo orga-
nizma naše jugoslovenske javnosti, nego
skoro celega sveta, najbolj pa srednjeevro-
pskih držav. Kakor povsod na vseli podobnih
shodih in skupščinah, tako smo slišali tudi
na nedeljskem v Narodnem domu, da je naši
domači draginji največ kriv svobodni izvoz
živinskih potrebščin in še veliko podobne-
ga, nihče pa se ni poglobil v bistvo glavnega
vzroka draginje in krize vsega našega go-
spodarskega in s tem tesno zvezanega social-
nega življenja sploh — v našo nizko valuto.

Naša valuta je prva med krivci naše dra-
ginje. Naša država pridela res dovolj
živil in če bi jih porabila vse sama, bi se na-
ravno kopali v moki, masti itd. Toda smo
živili ne zadostujejo za življenje, treba je
tudi obleke in sto drugih stvari, katerih pa po-
večini ne izdelujemo doma, ampak jih mora-
mo uvažati po kurzih drugih, dobro stoletih
valut. Če bi torej ustavili res izvoz živil, e-
dinega, kar lahko izvažamo, bi porabili vse,
kar pridela doma, zaslužili pa ne bi nič in
bi si torej tudi obleke in vseh ostalih potreb-
ščin ne mogli nabaviti. Kmet, ki porabi vse,
kar pridela doma, propade, tako bi propadla
tudi naša država, ako ne bi izvažala. Naša
valuta bi padla še bolj, padla bi na nižjo
nizko rublja in še bolj. Njeni prebivalci pa
bi hodili nagi in bosi.

Zahtevati ukinitve izvoza je nesmisel in
to more storiti le človek, ki o splošnem go-
spodarskem življenju nima niti najmanjšega
pojma. Vzrok draginje leži ravno v tem, da
naša država premalo izvažja, v razliki med
izvozom in izvozom. Po tem, koliko več izvo-
zimo kot pa izvozimo, se ravna tudi naša
valuta. Čim manj izvozimo, tem manj je
vredna naša valuta in čim manj je vredna
naša valuta, tem več moramo plačati ino-
zemstvu za uvoženo blago, a čim več plača-
mo za to blago, tem dražje ga moramo pro-
dati našim državljanom. Tem dražje ga mor-
ajo kupovati kmeti in tem dražje mora proda-
ti potem svoje pridelke, da ostanejo njegovi
prihodki v ravnotežju med izdatki in dohodki.
To je jedro draginje in kdor dela proti izvo-
zu, dela ne za znižanje, ampak nasprotno, za
zvišanje draginje.

Drugi veliki vzrok draginje sta lenoba in
zapravljivost. V predvojni časih se je prime-
rala veliko več delala, kakor pa se dela se-
daj po vojni. Posameznik je naredil v svojih
delovnih urah veliko več za manjši denar,
nego naredi danes za veliko večjo plačo.
Istotako pa so bili ljudje pred vojno mnogo
bolj skromni, kakor pa so danes. Nobe-
den izmed nas posameznikov ni potrošil pred
vojno toliko za razne drage in nepotrebne
stvari, kakor n. pr. vino, tobak, zabave, o-
bleke itd., kakor potroši danes. Pred vojno
je vsakdo dvakrat premislil, predno je izdal
krono, danes mu ni nič vreči v zrak stotak.
S tem se zapravlja ljudsko premoženje, s
tem postajajo potrebe od dne do dne večje, s
zvišuje plače, plače pa zvišujejo stroške
proizvajanja raznih potrebščin in potrebnice
se naravno — draže. Na to pa na nedeljskem
shodu ni nihče mislil, nasprotno, skušalo se
je lenobo in potratnost še — zagovarjati. Da
je to res, naj služi samo ta-le primera. Pred
vojno je samec, ki je imel 100 K mesečne
plače, od tega dal za hrano in stanovanje 60
kron mesečno, za druge potrebe mu je ostalo
mesečnih 40 kron, torej 40 odst. Danes pora-
bi isti samec s 3000 kron mesečne plače, za
hrano in stanovanje 1000 kron, za druge po-
trebe pa mu ostane 2000 kron, torej 67 odst.
Kar daje razliko celih 27 odst. Seveda ne mo-
remo vzeti te primere strogo dobesedno,
ker prihaja tu v poštev nesorazmerno povi-
šanje predvojni cen na današnje cene in tu

Izravnanje državnega proračuna.

LDU Beograd, 10. oktobra. Danes do-
poldne je bila seja ministrskega sveta, na ka-
teri se je razpravljalo o proračunih ministr-
stev za pravosodje in za finance. Posamezni
ministri so podali na tej seji oddvojeno mi-

šljenje. Tekom debate so bile zmanjšane
manjše postavke v obeh resorjih. O proraču-
nu finančnega ministrstva se bo razpravljalo
kasneje. Sodi se, da se bo doseglo proraču-
nsko ravnotežje.

Ureditev svečeniškega vprašanja.

LDU Beograd, 10. oktobra. Te dni za-
čne poslovanje posebna komisija, zastopnikov
vseh ver v ministrstvu ver. Komisija ima na-
logo, da izdela načrt duhovniškega zakona,

s katerim naj bi se vprašanje gnetnega sta-
nija duhovništva rešilo na ta način, da bi se
jim odmerile plače kot državnim uradnikom.

Ureditev gozdarskega vprašanja v Sloveniji.

LDU Beograd, 10. oktobra. Na današnji
seji zakonodajnega odseka so se razpravljale
naredbe ministrstva za šume in rude. Sprejet
je poslovnik o gozdarskih čuvajih, kakor tudi
naredba o dopolnitvi in izpravljanju v ustro-
ju ministrstva za šume in rude. Nadalje je bi-
la sprejeta naredba o izenačenju državnega
gozdarskega zakona v Sloveniji, izvzemši

Prekmurje. Razpravljalo se je tudi o nadalj-
njih naredbah, ki se tičejo gozdarstva v Slo-
veniji in Dalmaciji, kakor tudi glede službe-
nega razmerja gozdarskega osebja. Končno
so prišli na vrsto tudi naredbe o osnovanju
vodnih združenj v predvojni meji Srbije in
Crnogore. Prihodnja seja jutri ob 9. uri zjutr.

Skupščina učiteljskega združenja v Beogradu.

LDU Beograd, 10. oktobra. Včeraj se
je v dvorani Učiteljskega doma pričela skup-
ščina učiteljskega združenja, na kateri se je
med drugim razpravljalo tudi o zakonskem
načrtu glede ljudskih šol. V tozadnem po-
ročilu se je med drugim zahtevalo, naj traja
ljudskošolski pouk osem let po deset mese-

cev, od katerih naj se vrši pouk v prvih 6 le-
tih po 10 mesecev, v ostalih dveh letih pa
lahko manj časa. Obisk šole je obvezen. Raz-
pravljalo se je tudi o ureditvi učiteljskih plač
ter o izenačenju teh plač z onimi državnih u-
radnikov. Poročilo je bilo z nekaterimi dopol-
nitvami vzeto na znanje.

Poglavar češke pravoslavne cerkve v Beogradu

LDU Beograd, 10. oktobra. Včeraj do-
poldne je priredila gospa Pašičeva zajetek
na čast škofu čekoslovaške pravoslavne
cerkve Gorazdu. Prisostvovali so patrijarh
Dimitrijevič, metropolit Parnaba, nekateri e-
piskopi, prvi adjutant Nj. Veličanstva kralja

general Hadžić, odposlanke vseh ženskih
društev ter večje število najuglednejših oseb.
Ob tej priliki je gospa Cirkovičeva izročila v
imeni beograjskih gospa škofu Gorazdu »Pa-
nagijo« z diamanti (znak episkopskega do-
stojanstva, ki se nosi na prsih).

SEJA GOSPODARSKO-FINANČNEGA KO- MITAJA.

LDU Beograd, 10. oktobra. Danes po-
poldne se je vršila seja gospodarsko-finanč-
nega komiteja, na kateri se je razpravljalo o
predlogu ministrstva kmetijstva in vod gle-
de izvoza ovc, glede sprejemanja konj iz
Nemčije, glede prevzemanja živine iz Bolgar-
ske po neuillyski pogodbi, kakor tudi o pred-
logu ministrstva za promet glede oprostitve
pomorskih in brogarskih podjetij od plačila
vojaških taks.

ZAKON O ZAVAROVANJU SETVE PRED TOČO.

LDU Beograd, 10. oktobra. V ministr-
stvu za kmetijstvo je izdelan načrt zakona o
zavarovanju posevke zoper točo. Ta zakon-
ski načrt bo predložen ministrskemu svetu
v odobrenje in se bo kasneje predložil kme-
tiskemu svetu in narodni skupščini. Zakonski
načrt obsega sistematično zbiranje denarja
za povračilo škode, in sicer potem plačevanja
davka, kakor tudi s sistematičnim ocenjeva-
njem škode po pomožni komisiji.

KONGRES ZOBOTEHNIKOV JUGOSLAVIJE.

LDU Ljubljana, 11. oktobra. Akcijski
odbor samostanih in nesamostanih zoboteh-
nikov v Zagrebu objavlja nastopno vest:
Kongres zobotehnikov Jugoslavije dne 15. in
16. t. m. se vrši v dvorani trgovske in obrt-
ne zbornice v Zagrebu. Dne 29. t. m. je v
Beogradu kongres zobotehnikov vse kraljevi-
ne v svrhu ureditve principijelnega stališča
zobotehniškega vprašanja. Dnevni red je
nastopni: 1. Pozdrav navzočih tovarštev po
predsedniku akcijskega odbora. 2. Volitev
predsednika kongresa. 3. Poročilo tajnika ak-
cijskega odbora. 4. Poročilo blagajnika. 5.
Načelno stališče zobotehniškega vprašanja.
6. Stališče samostojnih zobotehnikov. 7. Ra-
zno.

MEDNARODNA KONFERENCA DELA.

LDU Beograd, 10. oktobra. Ta teden

v poštev prihajajoči potrebščin, v splošnem
vzeta pa je nepobitna.

Vsled tega je naravno, da vsi taki prote-
stni shodi ne bodo prav nič izboljšali našega
težkega stanja, ampak ga bodo indirektno še
povečali. In to radj tega, ker netiio med
hudstvom že itak abnormalno malkontentst-
vo, kar bo še bolj utesilo našo notranjo kon-
solidacijo, a brez izvedene notranje konsoli-
dacije, se tudi naša valuta ne bo dala dvigni-
ti, ampak bo še bolj padala, ker poleg ekono-
mije vpliva na valuto tudi politika in to v
znatni meri. Če bi mi v naši državi ne imeli
raznih republikancev a la Radić, če ne bi i-
meli separatistov in autonomistov, bi stala
naša valuta gotovo bolje, nego stoji. Vlada
se trudi, da bi odpomogla našim gospodar-
skim, predvsem valutnim težkočam, toda do-
kder ne bo naša podpora v nas, državljanih,
dokler bomo vsi, mesto da bi pomagali le —
zabavljali, napadali in zmerjali — ne bo imelo
veliko uspeha. Težkoče in vzroki draginje
leže skoro poglavito v nas — samih in zato
moramo to zlo pričeti zbirati najprej tudi v
nas samih. Čudežev ne bo napravila nobena
vlada, ne sedanja in ne bodoča, pa če bi bila
sestavljena vzemimo tudi iz ravno onih lju-
di, ki so govorili v nedeljo v Narodnem do-
mu — ne brez demagogije.

To je moj »svotni separatist«, ki nima na-
mena morda braniti vlado, ampak, ki z nepri-
stranskega stališča pove resnico — če je ko-
mu pray ali ne.

Protestni shod - -

- - zoper draginjo.

Narodne stanovske organizacije so
priredile v nedeljo, dne 9. oktobra t. l.
ob 9. uri dopoldne v veliki dvorani
Narodnega doma javen protestni shod.
Na dnevnem redu so bile sledeče raz-
prave. 1. Narasčanje draginje in njene
posledice. 2. Stanovanjsko vprašanje in
zvišanje najemnin. 3. Vprašanje nabav-
ljajnih zadrž, oziroma skladišč živil.

Shod je otvoril predsednik zborovanja
g. Jarc, upravnik materialnega skladišča.
Kot prvi govornik je nastopil g. Mohorko,
načelnik koroškega kolodvora. V svojem
govoru je orisal življenske razmere pred
in med vojno. Po vojni je v novi svobodni
Jugoslaviji marsikdo pričakoval nekako
zlato dobo. Toda tudi tu je »draginja
vedno bolj naraščala. Izkaznice za moko,
masl itd. so sicer izginile, a za to so
šle cene vedno kvišku. Kdo je temu
kriv? Mi, državni in zasebni nameščenci
gotovo ne. Vedno, tudi v najhujših časih
smo vztrajali na svojih mestih ter iz-
polnjevali svojo dolžnost. Vedno smo
bili in smo pripravljeni žrtvovati za našo
domovino življenje in kri. Mi ljubimo
svojo državo. Toda za naše delo nas
država ni odškodovala. Za nas, trpine,
država nima denarja. Ima pa ga za
nemške učitelje v Apaški kotlini, ki huj-
skajo in rovarijo proti državi, zato se
danes ni miru na naši meji in promet
med Radgono in Mariborom se sedaj ni
vzpostavil. Finančni minister je v zad-
njem času že izprevidel, da bo treba
štediti. Toda kje so začeli štediti? Zopet
tam, kjer smo mi najhujše prizadeti.
Ukinili so medicinsko in tehniško fakul-
teto v Ljubljani. (To se je izkazalo za
neresnično. Op. ur.) Izgovarja se na
slabo stanje valute. Sklicavalo se je
ankete, a sedaj je zopet vse polnilo.

Minister Kučovec je na nekem shodu
dejal, da je edino sredstvo zoper dra-
ginjo sanopomoč. Kako naj si sami
pomagamo, ni povedal. Mar naj posta-
nemo boljše? Tega nikdar? Mi no-
čemo cepeev, nočemo bičev, mi hočemo
delati, a za delo zahtevamo plačilo. Od
drugih organizacij nimamo pričakovati
pomoči. Internacionala, ki po svojih
shodih le hujša in ki nam želi le raz-
pad, nam ne bo pomagala. Sramota pa

TIP Beograd, 10. okt. Povodom
vesti o odlugu skupščine se je naš
dopisnik informiral na verodostojnem
mestu, kjer se mu je zatrjalo, da se
sklicanje skupščine dne 20. oktobra ne
preloži na noben način. Vsi narodni
poslanci imajo brez posebnega naročila
priti dne 20. oktobra na sejo skupščine.

POGAJANJA MED RADIKALCI IN DEMOKRATI.

TIP Beograd, 10. oktobra. Ljuba
Davidović in Ljuba Jovanović sta se
razumela, da se prično pogajanja
med radikali in demokrati jutri po-
poldne.

Je, da jo vlada še krepi in podpira. Fonde po razpuščenju komunistični stranki je vrgla v žrelo svoji največji sovražnici — internacionali. Zakaj jih ni dala strokovnim organizacijam, zakaj ne Jugoslovnski Matici, invalidom, zakaj jih ni sama obdržala. Kako dobro bi jih lahko sedaj dala v pomoč stradalajoči ruski deci! Sami si torej moramo pomagati. Kako draginja raste, je vsakomur znano. Naloga vlade pa je, da prepreči vse brezvestne spekulacije in verižništvo, ki draginjo pred vsem povzroča. Drugi stanovi, trgovci, industrijalci si pomagajo s tem, da zvišajo cene. Če zahtevajo delavci ali nameščenci zvišanje plače za 10 odstot, zvišajo ji cene za 20%, ter pritem le še več zaslužijo. A vse to plačamo zopet mi. Kriva je vlada, ki nima moči. Krivi so tudi naši poslanci. Na shodih samo hujkajo, dražijo in širijo nezadovoljstvo, mesto da se opri- mejo tudi gospodarskih razmer. Naj bi rajše ljudstvo poučili, da z vednim zvišanjem pije svojo lastno kri. Krivo pa je tudi naše časopisje, ki obdeluje samo osebne afele, gospodarskim razmeram pa posveti le par vrstic. Najhujše pa občutijo posledice te grozne draginje stalni nameščenec, delavec, vpokojenec in siromak!

Če gre to tako naprej, nam preti gospodarski ruin. Ni se čuditi, če raste korupcija. Kdo bi zameril ubogemu nameščencu, če se da podkupiti! To so posledice razmer! Drugo veliko zlo je brezposelnost. Inozemska konkurenca tlači razvoj naše industrije. Obrtniki in industrijalci odpustajo delavstvo ker ga ne morejo več vzdrževati. Tudi kmečki stan ni na boljšem. Najbolj nadarjeni kmečki fantje izostajajo iz šol, ker starši ne morejo več plačevati zanje. Časopisje toži, da nimamo smisla za kulturo. Zahteva se od nas, da podpiramo gledališče, koncerte itd. A od kod vzeti za to potrebni denar? Kaj hočemo? Hočemo živeti. A kako? Poseči moramo zopet nazaj v vojne čase. Uvesti se mora zopet racioniranje najpotrebnejših živil. Zelo žalno je, da moramo v naši ogromni državi seči po tem sredstvu. Toda ne gre drugače, to je edini izhod. Določiti se morajo zopet maksimalne cene, a država mora skrbeti, da zasigura zadostno množino živil!

Za vse sloje naj se uvede nabavljalne knjižnice, s katerimi lahko vsakdo dobi pri določenem trgovcu gotovo množino živil po določeni ceni. Kar pa preostane se lahko proda poljubno. Uvede naj se nadzorstvo nad izvozom. Izvoz naj se dovoli le domačim trgovcem ne pa tujcem. Carina se mora regulirati. Potem bo tudi nastopilo stabilno stanje v gospodarskem življenju. Aprovizacijskim organizacijam naj se svojčas dovoljeni kredit odpiše, in dovoli nov, da dobe organizacije razmah. Naj se uvede kontrola nad izdanimi obročnimi listi. Nekvalificiranim je treba obiti odvzeti! A tudi mi moramo slediti in varčevati. Posebno ženske! Nova moda bo baje kar 6 m široka. Mislim, da bodo možje imeli zene

še rajše, če bodo malo manj „moderne“. Saj je naša domača „moda“ jako lepa! Kaj hočemo: Hočemo živeti Bogu in ljudem dopadljivo, državi in domovini pa v prid!

Za njim je govoril g. Selinšek, ki je orisal razmere pri trboveljski premogokopni družbi. Od 1. 1919. do danes je zvisala družba, ki ima svoj sedež na Dunaju, cene premogu kar za 500 odstotkov. Čemu je to vlada dovolila? S stavkami se nič ne izboljša, znano je, da je od 100 stavk 90 brezuspešnih. Edina pomoč je torej v združenih organizacijah, zato naj se vsi, ne glede na politično prepričanje, združijo v dosego skupnih ciljev.

Za tem je g. Meglič razložil stanovanjsko naredbo z ozirom na povišanje najemnine.

G. dr. Reisman je očrtal par kričevih slučajev v Mariboru. Omenil je par velekapitalistov, kakor usnjarija Berga, pivovarstva Götz-ita, ki do danes niso se ničesar gradili. (O tem poročamo še na drugem mestu.)

G. prof. Pečovnik je v svojem govoru orisal namen in pomen zadrug, ki so se ustanovile po naredbi vlade.

Misel samopomoči je dobra in vlada je začetkom letošnjega leta odredila ustanovitev zadrugne zveze. V ta namen je moral vsak državni nameščenec plačati 400 K. Na ta način se je zbrala vsota nad 200 milijonov kron. Preteklo pa je že trideset let, a še danes ni nikomur znano, kaj se je s tem denarjem zgodilo. Vsak izmed nas ima torej pravico zahtevati obračun in pojasnilo. Zadruga naj začne takoj poslovati, če pa to ni mogoče, naj se denar vrne.

Nato je predsednik prečital dopis državnih vpokojencev, v katerem opisujejo svojo revščino in prosijo nujno pomoči. Zahteva se izenačenje starih vpokojencev z novimi in enkratna podpora v znesku 1000 dinarjev za zimo.

G. Jarh je nato razpravljaval o skladišču živil južne železnice. Vkljub temu, da uživa to skladišče pri prevozu blaga razne ugodnosti, so živila enako, nekatera celo bolj draga, kakor pri trgovcih. Zahteval je zvišanje kredita od 2 na 5 milijonov kron ter protestiral proti premestitvi skladišča iz Maribora v Ljubljano, ker je tukaj delavski centum juž. železnice. Nameščencem skladišča naj se plača izenači z ono kvalificiranih delavcev.

Nato se je prečitala resolucija ter dala točka za točko na glasovanje. Pri prvi točki se je razvila glede racioniranja živil daljša debata, končno pa je bila resolucija enoglasno sprejeta. Sprejeto resolucijo prinesemo v celoti v jutrajšnji številki.

Notranja in zunanja politika.

* Nekane Madžarov. Ze nekoliko dni krožijo po Dunaju čudne vesti, posebno v krogih, ki so blizu ekscariu

Karlu. Sliši se, da nameravajo madžarske tolpe napasti in zavzeti Dunaj. V tem slučaju bi se Tirolska takoj odcepila od Dunaja ter bi jo zasedli monarhisti. Druge vesti zopet poročajo, da Avstrija sploh ne dobi Zapadne Ogrske, temveč se bo samo popravila meja, a to v korist — Madžarske. Namen teh vesti je očividno le, da vznemirjajo ljudstvo in širijo nezadovoljnost. Cene rastejo in narod je tem bolj pristopen takim vestem. Zbiranje madžarskih tolpe ob meji ima svoj namen. Madžarski dobrovoljci računajo s tem, da niti mala niti velika antanta ne misli podvzeti resnih korakov napram Madžarski. Toda iz diplomatskih krogov se sliši, da bi najmanjši poskus izzyati monarhistični puč zapletel Madžarsko v vojno na treh straneh. Iz zapadne Ogrske preti največja nevarnost monarhističnega puča. Danes je po vsem jasno, da gre delovanje madžarskih tolpe preko meje Zapadne Ogrske. Tam je jedro monarhistične vojske, ki hoče zopet vzpostaviti staro monarhijo. Tu pa tam prihajajo v avstrijske postojanke madžarski vojaki, češ, da ne prihajajo kot sovražniki, temveč kot bratje (!); oni vedo, da tudi Avstrija trpi pod črnim jarmom. Avstrija in Madžarska si enako želita, da bi se povrnil cesar Karl. Madžari stalno vznemirjajo avstrijsko prebivalstvo na meji. Dobro jim je pač znano, da je avstrijska vojska slaba, a braniti bi morala nad 250 km dolgo mejo. Močni madžarski oddelki, koncentrirani na eni točki, bi z lahkoto prebili to fronto in zavzeli Dunaj. Madžari so v zapadni Ogrski koncentrirali čez 35 tisoč mož in vkljub prepovedi kontrolne komisije nadaljujejo zbiranje novih oddelkov dobrovoljcev, katere mamijo z raznimi obljubami in ugodnostmi.

* Zakaj Italija posreduje. „Giornale d'Italia“ piše: Zapadnoogrsko vprašanje bi nikoli ne bilo postalo nevarno za mir, če bi zastopniki zapadnih sil v Budimpešti ne igrali tako dvolične vloge. Na eni strani so podpirali Karliste, na drugi strani pa so odobrvali v Pragi in v Beogradu slovanske aspiracije. Na ta način bi bil nastal jugoslovnsko-češkoslovski koridor in slovanski blok okoli Madžarske, ki bi bil v prvi vrsti naperjen proti Italiji. Kovali so dvojno železo: restavracijo Habsburgovcev in slovanski blok. Oboje pa je pomenilo v očeh pariških in londonskih krogov nevarnost za Italijo. Zaradi tega je Italija že sedem dni prej, predno je dr. Beneš podvzel svojo akcijo, ponudila svoje posredovanje. Konferenca v Benetkah ne namerava ovreči mirovni pogodbe, kakor trdijo nasprotniki Italije v Pragi in Beogradu. Gre samo za odškodnino, ko jo zahteva Madžarska od Avstrije za odstojeno ozemlje. To pa se Jugoslavije in male antante prav nič ne tiče. Italijanska politika hoče samo najti pot iz tega konflikta. Zahteve beograjske vlade niso nič drugega kakor običajna jugoslovnska nevljudnost. (Naši sosedje hočejo zopet reči, da nam ne zaupajo

ter to vedno zopet dokazujejo! Slaba vest!)

* Manifest Italijanskih fašistov. V Florenci so izdali fašisti na narod manifest, v katerem izjavljajo, da se ne bodo več borili proti komunistom, ker so jih meščani, za katere so šli po kostanj v ogenj, pustili sramotno na cedilu. Država in meščani naj skrbje sami, kako se bodo rešili revolucionarnega pokreta in kako bodo obranili svoje tvornice, da jih ne zasedejo delavci. Fašisti bodo zavzeli obrambno stališče in slušali samo zapovedi svojega vodje — Mussolinija.

* Vprašanje Skadra. Crnogorski poslanci brez razlike strank so posetili včeraj namestnika zunanjega ministra ter ga naprosili, da nastopi v vprašanju Skadra do skrajne mere.

* Kavkaz proti boljševikom. „Agence Havas“ poroča iz Carigrada, da so štiri države na Kavkazu sklicala konferenca, kako bi se rešile boljševiških elementov.

Zanimivosti.

S čim se bavi nemški prestolonaslednik. — Pogreb prazne rakve. — Gledališki igralci in nogomet. — Drag potni list.

Bivši nemški prestolonaslednik je postal — kovač. Tako poroča nemško časopisje. Tu pa tam baje pomaga pri delu vaškemu kovaču v Wiernigenu. Tako je nedavno izdelal dve podkovji, jih predal za deset „goldinarjev“ ter izkypiček delil s kovačem. Če je res, potem je princ vendarie našel izgubljeni poklic!

V Strehlenju na Svedskem se je pri- petil čuden slučaj pozabljenosti, ki je tragikomično končal. Tam se je radi družinskih razmer obesil delavec, po imenu Klemm. Truplo so prepeljali v mrtvašnico, kjer so ga secirali. Ker je bil Klemm brez premoženja, so ga morali pokopati na stroške občine. Ob določenem času so prišli pogrebci in grobokopi. V predstobi mrtvašnice so našli zabito rakev. Misleč, da je v njej truplo Klemma, so jo odrestli h grobu ni pokopali. Čez par dni pa se je širil iz mrtvašnice hud smrad. Ko so šli pogledat, so našli v njej že razpadajoče truplo — pokopanega — Klemma. Sedaj še le so se spomnili, da niso pogledali v rakev, in so torej pokopali prazno.

V zdajem času so se gledališki igralci v večjih mestih oprijeli nogometa, katerega goje z vso energijo. Pred kratkim se je vršila na Dunaju zanimiva nogometna tekma med igralci dveh gledališč. Vzgledu svojih dunajskih tovaršev hočejo slediti sedaj tudi praški. Igralci nemškega gledališča v Pragi so si že osnovali svoj nogometni klub, posebej za soliste in tehnično osebje. Igralci pridno vežbajo ter nameravajo

lenkost. Mislim si: „Ta bo še enkrat umorjen, da mu ga ne bo para.“

Se bolj se posvetijo Dreji oči. Vztrajna se se z zgornjim životom, napne pri si in zapoje s svojim lepim glasom:

Barčica po morju plava, valovi se zigravajo... Zdaj pritisneva še Joško in jaz: Oj le naprej, oj le naprej, dokler je še vetra kej...

Lahen vetrič zapiše nad reko. Vrbe in jelše na obeh bregovih začnejo skriv- postno s svojimi vrhovi. Čoln pušča za seboj zlate brazde; z vsakim zazibom vžge nekaj novih svetlih kolobarjev ob sebi.

Dreja in jaz utihneva in se zazreva v daljavo predse. Krasen dan je, nebo nad nami čisto kakor pogled nedolžnega otroka. Vseokrog samo mrgolenje s solnčnimi žarki poljubljajočega se tihga vodovja, na bregovih šelestenje vrb in jelš, nad našimi glavami zdajnjepdaj na- gel prhutajoč vzlet ptice, ki jo je pre- podilo iz pobrežnega grmičja enakomer- no ploskanje naših vesel in pa Joškov zategli, nad valovi se tresoči glas:

Oj le naprej, oj le naprej!

The fun is over

Ivan Vidmar

Jesenski izlet.

(Konec.)

„Tisto je, da!... Saj ima noge...“ ji potrdi kuharica, Minka in roke ji omabnejo nazaj, ko izprevidi neizpeljivost svojega hipnega upa.

Pri zajutрку se drži teta Polona bolj žalostno kakor veselo. Dreja se jezi, da je v kavi premalo sladkorja, a teta ga noče slišati. Sedeč na klopi poleg nas, boža s svojo velo roko vrečo, nabasano z jabolki in opazuje Joško, kako zajemlje z majhno žličko iz čaše kavo.

„Dreja, zdaj se pa le pripravi, da naju boš peljal s čolnom do tistega kraja, kjer si včeraj ribaril!“ — se dvigne Joško po zajutрку s stola in zazdeha s široko odprtimi usti. Nato naenkrat kihne.

„Bog pomagaj!“ — mu reče teta Polona.

„Bohlonje!“ — ji odgovori Joško po domače, prime naglo za polno vrečo in jo naprti kuharici Minki na ramena: To-le vrečo jabolk boš pa nesla z nami do reke ti, Minka, ker vem, da si močna in pa za kazen, ker mi nisi rekla „Bog pomagaj“, ko sem kihnil.“

Minka je takoj pripravljena, da sprejme to naloženo in kazen.

„Pa adijo že enkrat, tetka!“ — se prične poslavljati Joško. „Pišite mi kaj, da mi ne bo dolgčas.“

„Pa še ostani, Joško!“ — ga prosi teta Polona. „Vsaj do predpoldnice še ostani pri nas...“

„Ni mogoče, tetka. Zdaj morava pa res iti; že itak sva se preveč zamudila pri vas.“

„Joško, Joško!“ — kliče že za njim teta Polona, ko smo se bili že poslovili in korakamo proti casti. „Joško, kadar boš jabolka snedel in bo vreča prazna, pa me zopet obišči! Pa hiti jesti, da se bomo prej videli. In takrat ti bom vrečo zopet nabasala z jabolki — ali slišiš, Joško?“

„Slišim, tetka!“ — ji maha Joško z robcem v slovo.

„In gospod Tonče naj tudi pridejo takrat s teboj, Joško!“ — kliče še za nami teta Polona. „Tako so mi všeč, gospod Tonče, tako lepočepico imajo.“

Ozrem se. Pohvala iz ust tete Polone me prijetno požgečka po vratu navzdol. Premišljuje, ali bi se dobri ženi- nici takej zahvalil za njen poklon, ali bi odložil stvar za prihodnjt. Odločim se, da bom storil to prihodnjt, ko bo Joškova vreča zlezla skupaj. Tudi razdalja med nami in teto Polono je že tolika, da se mi ne ljubi vrniti se nazaj.

Se jo vidim, teto Polono, kako sedi na pragu pred hišo v tisti svoji kočmajki in s sivo črnopikasto ruto na glavi. A obrisi njene postave postajajo vedno bolj nerazločni in nejasni. Naposled mi jo drevje popolnoma zakrije.

Hitim proti reki navzdol. Minka postavi vrečo z jabolki v čoln. Nato se poslovimo.

„Jemnasta, Joško, samo kmalu nas zopet obišči! Saj je teta tako dobra... In po rokah boš moral hoditi takrat, ko nas boš obiskal... Glej, da ne bo pozabil, Joško!“

Dreja odpne čoln. Vsi trije primemo za vesla in ploskemo z njimi po vodi. Čez nekaj trenutkov že drčimo urno po reki navzgor.

„Srečno pot!“ — vpije Minka za nami.

Na bregu stoji, z belim predpasnikom na sebi, vsa obzarjena v lica od svetlega jutranjega solnca. Stoji tam, gleda za nami in si senči oči z dlanjo.

Dreja vesla z žilavo vztrajnostjo mladega mornarja. Strajco ima pod vratom odpeto in vidi se njegova zagorela koža. Oči se mu svetijo, ko se ozira čez reko; lasje mu vihrajo v vetru in poteze njegovega obraza so odločne in moške. Opazujem ga od strani in najbrž mi je še bolj všeč, kakor teti Poloni moja ma-

privediti tekmo z igralci vinogradskega gledališča.

Ruska sovjetska vlada je začela zopet izdajati potne liste za inozemstvo, kakor je to bilo prej in je zdaj tudi drugod v navadi. Razlika je samo ta, da mora oni, ki hoče potovati iz Rusije, plačati za potni list 300.000 rubljev. Potemtakem zasluži Rusija milijarde samo pri potnih listih.

Dnevna kronika.

— **Odlikovanje.** Povodom 50-letnice delovanja sta bila odlikovana z redom Sv. Save I. razreda Juraj Biankini in Toma Stankovič.

— **Fond za delavsko zavarovanje.** V budgetu ministrstva za socialno politiko je določen 1 milijon dinarjev za delavsko zavarovanje, tako, da se bo z zavarovanjem lahko pričelo že 1. nov. t. l.

— **Sv. Lovrenc na Pohorju.** Delavsko izobraževalno društvo pri Sv. Lovrencu priredi v nedeljo, dne 16. okt. popoldan veselico s petjem, plesom, moderno ženitvijo, šaljivo pošto, licitacijo itd., pri kateri sodelujeta pevski in tamburaški zbor iz Maribora. Pred veselico se uprizori Kristanova drama „Zvestoba“.

— **Razpisana je z rokom do 17. t. m.** bopeljava, oziroma predelava električne razsvetljave v višji gimnaziji in moškem učiteljski v Mariboru, okrajnem sodišču na Vranskem in kmetijski šoli na Grmu. Pojasnila daje oddelček IV b gradbene direkcije v Ljubljani ter glede prvih dveh objektov okrožna gradbena sekcija Maribor. Takse 125 Din. plačajo le ponudniki, ki se nimajo dovoljenja za udeleževanje pri javnih licitacijah. Ta taksa velja enkrat za vselej.

— **Razpis.** Razpisana so z rokom do 15. t. m. razna adaptacijska dela pri okr. sodišču v Brežicah ter poprava streh in dimnikov pri objektih moške kaznišnice v Mariboru. Pojasnila daje oddelček IV b gradbene direkcije v Ljubljani ter gradbeno vodstvo v Brežicah, oziroma okrožna gradbena sekcija Maribor. Takso 125 dinarjev plačajo le ponudniki, ki se nimajo dovoljenja za udeleževanje pri javnih licitacijah. Ta taksa velja enkrat za vselej.

— **„Slov. Gospodaru“ poroča pred sodiščem žigosani lažnjivec, da sem bil najet od Samostojne kot strankin pri-ganjač ob priliki volitev v cenilno komisijo; nadalje, da sem po židovski vsiljeval volicem zelene kandidatne liste SKS.** — Ako prvo trditev dokaže, darujem za sklad KZ 10.000 kron in enako vsoto za vsakega volilca, kateremu bi bil vsiljeval kakoršnokoli kandidatno listo; maziljencem okoli „Slov. Gosp.“, ki se niso člani „svete vojske“, pa je na razpolago ves moj letošnji vinski pridelek, ako dokažejo, da sem se sploh bil volitev udeležil. Cestitam že vnaprej na velikemu uspehu!

V. From, šol. vodja.

— **Nemška proslava plebiscita.** V Celovcu in po vsej deželi se je na slovesen način proslavila obletnica zopetne združitve Koroške z Avstrijo. Na deželnem dvorcu je bil v nedeljo predpoldne manifestacijski shod, kateremu je prisostvoval tudi minister za socialno skrbstvo dr. Bauer.

— **II. artiljerijska podoficirska šola** v Mariboru sprejme letos še 60 gojen-cev. Prosnje se morajo vložiti najdalje do 25. oktobra t. l. pri poveljstvu šole. Vsi prijavljeni kandidati se morajo radi zdravniškega pregleda in rešenja o spre-jemu v šolo javiti osebno poveljniku šole v Mariboru 30. oktobra t. l. ob 7. uri zjutraj. Poblizje pogoje se more dobiti pri komandi vojnega okruha.

— **Državno posojilo v inozemstvu.** V prihodnjih dneh pride v Beograd rav-natelj ameriške Narodne banke v New-yorku. Njegov prihod je v zvezi s po-gajanjem glede državnega posojila v ino-zemstvu.

— **Zborovanje učiteljstva v Beo-gradu.** Te dni se vrši v Beogradu zbo-rovanje učiteljstva iz cele države, na ka-terem se razpravlja o stanju in razme-rah učiteljstva in o šolskem ponku. Zbo-rovanci so poslali brzojavni pozdrav Nj. V. kralju in ministru za prosveto g. Pri-bičeviću.

— **Važna odredba glede označe-**

vanja vrednosti na poštinih pošiljkah. Po brzojavni odredbi kr. ministrstva za pošto in brzojav št. 61.426 od 6. t. m. se razglša: „Na denarnih pismih, pak-kih in vrečnikih, ki gredo v tuzemstvo, je treba pisati odeslej vrednost v dinarski veljavi.“ Ta odredba stopi takoj v ve-ljavo.

Potek stavke mizarskih de-lavcev v Mariboru.

Stavka mizarskih delavcev v Mari-boru, ki je izbruhnila pričetkom sep-tembra, traja še vedno dalje. Dne 5. septembra so se vršilo prva pogajanja med delavci in delodajalci, katerim je prisostvoval tudi zastopnik socialnega skrbstva iz Ljubljane. Na tem posveto-vanju so delavci zahtevali 30 odstotkov povišanje dosedanjih mezd, na kar pa delodajalci z ozirom na težko stališče radi inozemske konkurence absolutno niso mogli pristati; obljubili pa so jim kljub temu 10 odstotkov poviška. De-lavci tega niso sprejeli. Kmalu za tem so se vršila druga pogajanja, toda tudi ta so bila brez uspeha in dočim so delodajalci vztrajali na maksimalnem povišanju 10 odstotkov, so delavci gro-zili, da bodo povišali svoje zahteve na 50 odstotkov. 26. septembra so delavci na to svojo grožnjo res izpolnili ter javili zadrugi mizarskih mojstrov, da zahtevajo 50 odstotkov povišanje. 27. septembra se je vršila na to seja delodajalcev, na kateri se je sklenilo privoliti z 20 odstotkov povišek, ako se stavkujoči vmejo v ponedeljek 3. ok-tobra zopet na delo, v nasprotnem slu-čaju pa so delodajalci sklenili delavce odpustiti. Stavkujoči so po svojih vo-diteljih na to pristali, vendar pa se v ponedeljek niso vrnili na delo, temveč predložili v odobrenje novo pogodbo, na katero absolutno ni bilo mogoče pri-stati. Vsled tega so delodajalci sedaj delavce odpustili ter jim vrnili delavske knjižice. Tako počivajo sedaj v Mari-boru vsi mizarski obrati, katerih je pre-cejšnje število. Občinstvo, tako mestno, kakor tudi okoliško, ki ima pri naših mizarskih mojstrih naročena dela, naj vpošteva to težko stališče ter naj za nekaj časa še potrpi.

Trgovci podpišite 7% držav. posojilo.

Vsak trgovec, obrtnik in industrijalec ve, kako velike važnosti je zanj dobro železniško omrežje. Opejovano se je na shodih povedalo, da zahtevamo železniško zvezo s Prekmurjem in Slovenskimi goricami, kakor tudi z Rogatecem. Le na ta način boče mogoče naše obmejno ljudstvo zadovoljiti, mesto Maribor pa gospodarsko povzdigniti.

V ravnokar razpisanem 7% držav-nem posojilu, katerega rok je podaljšan do 15. t. m. je predvidena tudi zidava nove železniške proge iz Prekmurja čez Slov. gorice v Ormož in iz Ptuja v Ro-gatec. Da dobimo toraj že sedaj vsaj ti dve zelo važni železniški progi, naj vsak po svoji možnosti podpiše državno po-sojilo. Čim več se bode podpisalo, tem-bolj bode uvidela država, da naše za-hteve niso le v besedah ampak tudi v dejanjih.

Naše zahteve bodo pa tudi takrat opravilene, ko bomo povdarjali, da je za nas tudi zveza med Mariborom, Sv. Lenartom in Ljutomerom neobhodno potrebna.

Izpolnite toraj vašo dolžnost v polni meri, posebne ker izplača država za to 7% obresti in to vam več nese, kakor pa če imate denar drugod naložen. V slučaju pa, da kdo potrebuje denar, dobi na to v vsakem denarnem zavodu posojilo.

Mariborske vesti.

Maribor, 11. oktobra.

m Nesreča. Izvošček in gostilničar Matija Misleta, stanujoč v Cvetlični ulici št. 14 je v nedeljo krog 19. ure povozil s svojim dyovprežnim vozom na Koroški cesti vdovo Uršulo Andrej in njenega sina Alberta Kolariča. Misleta je vozil zelo naglo in ponesrečeno se mu nista mogla več pravčasno izogniti, ker je imel Kolarič tudi kolo pri sebi.

Uršula Andrej je dobila težke poškodbe na glavi, dočim je Kolarič samo na rokah malo opraskan. Zato pa se mu je polomilo kolo, vredno 2800 K. Ponesrečeno ženo je Misleta takoj s svojim vozom odpeljal na rešilni od-delek, kjer so jo obvezali ter nato pre-peljali domov. Misleta je poklical k po-nesrečeni tudi na dom zdravnika, ki pa je odredil, da jo morajo prepeljati v bolnico.

m Pritožbe brez uspeha. „Pasta za Tlach“ se je glasil napis, ki je po dolgem času končno vendar izginil iz izložbenega okna firme Franz Gerl v Gosposki ulici; sedaj se blešči samo še „Pasta za Tla“ poleg drugih takih spak. Takoj zraven v izložbi Philomene Welt pa se nahaja oglas: „Na prodaj uredba za dišovini obrt“ (Komplette Spezereiwaren-Einrichtung). Kmetica, ki si je ogledala ta oglas je bila mnenja, da je te nekaj za pojediti, neki možakar pa jo je zavrnil, češ, da je to „naredba za udušenje obrti“. Mi bi pa svetovali, da bi merodajni faktorji stopili gospej Welt na prste, da bi vzkliknila končno „Gott über die Welt“. Enakih napisov pa je tudi drugod obilo. Zadnji čas se množe kot gobe po dežju tudi razni samonemški napisi. Ali bo ta „idila“ v Mariboru res večno trajala?

m Slovenska stenografija. Za za-četnike v slovenski stenografiji se začne pouk v soboto 15. okt. Prijave v Razla-govi ulici št. 15, v prtiličju.

m Velika kavarna. Danes zvečer koncert prvovrstne salonske godbe prof. Kubička 1238

m Zahvala. Vdova Terezija Kolar se tem potom zahvaljuje mariborskemu So-kolu ter vsem tovarišem in znancem, ki so spremlili njenega sina Mirkota Kolar-ja na zadnji poti. Posebno se še zahva-ljuje načelniku Sokola za prekrasen go-vor na grobu rajnega Mirkota.

m Odsek amaterfotografv SPD. v Mariboru vabi vse člane in prijatelje na odsek večer, ki se vrši v četrtek, dne 13. oktobra 1921, ob 8. uri zvečer v klubovi sobi Narodnega doma. — Iz-vršujoči člani so naproseni, da prinesejo s seboj posnetke s Pohorja. Polnoštevlna udeležba obvezna. Odbor.

m Mariborsko učiteljsko društvo zboraže v sredo, dne 12. okt. ob 17. uri v deški meščanski šoli.

m Slovenski karikaturisti v Mari-boru se naprošajo, da se o priliki med uradnimi urami zglase pri glavnem ured-niku „Tabora.“

m Trgovsko zborovanje se vrši v četrtek dne 13. t. m. ob pol 20. uri zvečer v Gambrinovi dvorani Gregorči-čeva ulica s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo o zborničnem delovanju. 2. Poročilo o 1 odst. prometnem davku. (V to svrhu naj si vsakdo že preskrbi na davkarji potrebno polo. 3. Protest zaradi nepravilne sestave cenilnega urada. 4. Slučajnosti. Trgovski gremij.

m Nadebudne signorine. Pri večerni promenadi v Gosposki ulici zlobudra nekaj nadebudnih signorin prav spretno v slavnem jeziku dvatisočletne kulture. Ker nimamo v Mariboru akademikov, kakor v Ljubljani in v Zagrebu, ki bi skrbeli za to, da bi italijančenje izginilo iz naših ulic, priporočamo to delo drugemu narodnemu občinstvu.

m Kokoš brez gospodarja. Policija je ujela kokoš brez gospodarja. Lastnik naj se zgasi pri policijskem komisarijatu.

m Tatvina. Mesarskemu pomočniku Miji Petljaku, stanujočemu v Plinarski ulici št. 25, je neznanec v njegovi od-šotnosti v času od 7. sept. do 10. okt. ukradel iz zaprtega kovčka novo moško obleko, vredno 2500 K.

m Priporočljiva banka. Blagajna nekega mariborskega urada je morala nujno zamenjati 2000 avstrijskih kron. Poslala je svojega slugo k Anglobanki in tam so mu izplačali za 2000 av. K 120 jugoslovenskih; ker pa vodja z za-menjavo ni bil zadovoljen, je moral sluga nazaj po avstrijske krole ter jih na to zamenjal v Kreditni banki kjer je dobil za istih 2000 av. K 200 jugoslovenskih. Komentarja ni treba.

m Pouk v slovenski stenografiji. se začne v sredo 12. oktobra. Prijave v Razlagovi ulici 15 v prtiličju.

m Poziv akademikom novincem! Tovariši! Z začetkom šolskega leta vas

je večje število prestopilo v akademsko življenje. Ker je v interesu vsakega posameznika, da se organizira v kaki akad. stanovskih organizacij, ki vam bo nudila moralno in gnotno podporo, pozivljamo vse svobodomiselnih akade-mike mariborskega okoliša, da se pri-ključijo polnoštevlnu našemu društvu. Poblizje informacije daje društveni tajnik ob sredah in petkih od pol 2. do 2. ure v društvenem lokalu. Narodni dom I. nadstr. Odbor „Društva jug. akademikov v Mariboru.“

m Za Jugoslovensko Matico je daroval g. Angelj Cinoti 100 K.

m Tatvina v pekarni Macarol. V soboto je kupoval deček Vilko Gutma-har v pekarni Macarol kruh za pot v Selnico, kamor ga je poslal oče, primor-ski begunec, po živila. Pri tem je polo-žil denarnico s 500 K in železniško le-gitimacijo št. 45.901 na prodajalno mi-zo. V trgovini se je razen njega nahajal samo še neki v delavniško obleko oprav-ljeni možki, ki je pa nemadoma izginil, z njem pa tudi dečkova denarnica. Kdo bi ga izsledil, osobito po legitimaciji, naj ga naznani policiji.

Kultura in umetnost.

x Za sobotni dobredelni koncert se bo jutri pričela predprodaja vstopnic v trgovinah Hoferia in Zlate Bričnik. Po programu soditi bo to prvi koncert večjega stila v tej sezoni.

x Draginja na knjižnem trgu in Cehi. Na vzpodbudo državnega gospo-darskega urada v Pragi se je sestavila posebna komisija, ki bo delala za zni-žanje cen knjig in časopisov. Knjige so danes predrage, za to si jih revnejši sloji ne morejo nabavljati in na ta način izpopolnjevati svoje duševno obzorje. Komisija se bo razdelila v več sekcij, ki bodo razmotrile o pozameznih vpra-sanjih, tako o draginji papirja itd. Ip pri nas?

Kino.

I. Mariborski bioskop. V sredo, četrtek in petek se bo v I. mariborskem bioskopu predvajala prva epoha veli-kanskega, svetovnoznanege filma „Go-spodarica sveta“, pod naslovom „Pri-jateljica moža žolte poti“. „Gospodarica sveta“ je najiminenitnejše delo filmske fotografske umetnosti ter nadkriljuje vse in povsod uprizorjene kinoigre. Vspeh je izvanreden in popoln. Film, ki se predvaja po vseh mestih sveta in čegar vsebina se odigrava po vseh delih zemlje, ki nam kaže običaje in življenje najrazličnejših narodov vseh polti in slojev, ki nam razkriva lepoto in zanimivost daljnih krajev, čegar vpriporitev je naravnost genialna, nedo-sežna, mora zanimati in fascinirati gle-dačca. V soboto se prične II. epoha in sicer „Zgodba življenja Maud Gregar-dove“.

Sokolstvo.

o Družabni večer „Sokola“ v Studencih je uspel minulo soboto prav lepo. Prostorno telovadnico je napolnilo skoro izključno domače občinstvo. Ob dobri kapljici in udarjanju izpopolnjenega lastnega domačega tamburaskega društva se je razvila neprisliljena zabava. Zlasti je povdariti, da so bile cene jestvinam, pijači in vstopnici prav nizke. Studenški Sokol namerava prirediti v bližnjem času še več podobnih zabav in združiti v svojem okrilju vse, kar čuti in misli narodno — jugoslovensko. To mu bode tem lažje, ker ima jako dober tambu-raski zbor, kakor smo se prepričali v soboto večer, ki je potekel tako lepo in dostojno, brez vsakega tudi najmanj-sega incidenta. Bil je res pravi družabni večer. Iskrena zahvala vsem, ki so na katerikoli način pripomogli do tega uspeha. Zdravo!

o Jugoslovensk Sokolska Matica. Vsem društvom smo razposlali pristop-nice in pravila za Jugoslovensko Sokol-sko Matico s pozivom, da pridobivajo člane za Matico, pozivljamo vsa društva, da naberejo kolikor mogoče dosti članov, ker je od tega odvisen nadaljni razvoj naše sokolske literature. Uspeh bodo zago-ovljen le tedaj, ako vsako društvo pri-

do bi toliko članov, kolikor pristopnic
mo mu poslali. Članarina ozir. delež
znaša enkrat za vselej 25 Din. Bratje
na delo! vrniti pristopnice podpisane in
v denarjem čimprej Savezu.

Pravila društva, župe in Saveza.
Jugoslovanski Sokolski Savez ima v za-
logi najnovejša pravila za društvo, župo
in Savez, kakor so bila sprejeta na
skupščini v Osijeku. Cena K 2.—. Bratska
društva in župe opozarjamo, da so nova
pravila obvezna za vsa društva in župe
ter da jih mora imeti vsako društvo in
župa. Pravila se naročajo pri Jugoslo-
venskem Sokolskem Savezu v Ljubljani.
Denar je poslati naprej.

Ernest Eckstein:

Afrodita.

Roman, Preval: Rušan.

(Dalje.)

»Reci mi, zakaj me gledaš tako, kakor da
mi mi hočeš izdreti srce?« — Je nadaljeval
Vej. »Hočeš mogoče zmano zbijati Sale, ali
pa si se morda premislila in me ne mrziš več,
kakor prej?«

»Jaz?« se je nasmehnila Nejera. »Nikdar v
celem svojem življenju te nisem mrzila; če
pa sem odbila tvojo ponudbo, sem storila to
le radi tega, da si ohranim svojo svobodo.
Sedaj pa, Vej, mislim drugače. Poglej me!
Kako ti dopadam? Ali sem še tako sveža in
lepa, kakor sem bila lani? Ali bi me še hotel
vzeti?«

Kovač je zadržal Nejero se mu je popolno-
ma približala. Položila mu je obe roki na ra-
me ter ga ljubezno gledala.

»Ali hočeš?« ga je vprašala še enkrat.
Dolgo ni mogel Vej verjeti. Padel je na kolena
ter začel okorno poljubljati rob njene obleke.
Nejala ga je z očividnim zadovoljstvom opa-
zovala.

»Vstani!« mu je končno velela. »Ali hočeš
poskusiti mojih ustnic?«

Nepremično je pustila, da jo je Vej stra-
šno in vroče poljubil na usta. Ko pa jo je ve-

dno bolj pogumno stiskal k sebi, ga je nena-
doma porinila v stran.

»Čakaj!« je dejala hlasno. »Ne bo Vej ta-
ko lahko dosegel to, za čemer je mesec in
mesece zaman hrepenel. Čuj me, kaj zahtev-
vam od tebe, če me resnično ljubiš!«

»Govori, Nejera, govori!« je jekal Vej, ki
se je jedva zavedal.

Prišla ga je za roko. Njeni nežni in me-
hkli prsti so se tako čarobno oklenili njegove
zuliave roke, da se je kar tresel.

»Torej čuj!« je rekla na kratko. »Akotij,
kipar iz Melase, me je do dna duše razžalil.
Od kar obstoja svet se menda še nikdo ni za-
kazal bolj nehalnega za udano prijatel-
stvo, kakor on. Ne zahtevaj od mene, da ti
dalje o tem pripovedujem. Morala bi zardeti.

Če se tudi samo spomnim, kaj vse se je drnil
Akotij. Premišljuj, kje najdem zaščitnika
in maščevalca, sem se takoj spomnila na te-
be in uvidela, kako nespametna sem bila, ker
sem te v svoji dekliski sramežljivosti odvni-
la. Zaklela sem se, da postanem tvoja, če
smem upati, da boš maščeval Akotijevo pre-
drznost. Kako boš to dosegel, te ne vprašam.
Seveda se o tem lahko posvetujeva, a najbo-
lje bo, če si ti sam izmisliš. Samo maščevati
me moraš, to zahtevam od tebe. Tega prokle-
tnika moraš upropasti, osramotiti. Če ne veš
nič drugega, glej, da ga spraviš s sveta. Ho-
češ, ali moreš to storiti, kar od tebe zahtev-
vam, Vej?«

Kovač so se zasvetile oči. Njegova stara
mržnja do Akotija je znova oživila. Zloben
nasmeh mu je zaigral okrog ust. Šepetaje je
začel govoriti:

»Samo zapoveduj, zla Nejera! Tvoj Vej
te posluša. Ničesar se ne plašim, samo da do-
bim tebe in kaznujem ono propalico. Samo to
priznavam: kar se da doseči z zviščjo, ne
storim rad z nasiljem.«

»Prav imate!« je odvrnila Nejera. Šepetala
mu je nekaj na uho, kakor prej Koncnu pri
Kreontonovem spomeniku.

Vej je bil takoj pripravljen. Ta pot se mu
je zdela najboljša in najmanj nevarna. Samo
ene točke ni odobral, Nejera je takoj v za-

četku omenila nekoga čudaka, ki je živel v
samoti v gozdu, nedaleč od svetišča. Ta
človek, Fintij po imenu, je bil služabnik Apo-
lonovega svečenika, a je bil na tistem v zvezi
z nekim nevarnim roparjem z otoka Lemno-
sa, ki so pred dvema letoma po njegovem
navodilu skušali oropati svetišče. Samo en-
krat se jim je to posrečilo. Od tega časa so
pomnožili stražo in Fintij je uvidel, da na ta
način ne bo prišel do premoženja. S tem Fin-
tijem je bil Vej znan še iz prejšnjih časov, ko
je imel sam opravka s temi roparji. Pozneje
pa, boječ se, da se to ne bi izvedelo, je to
pustil ter postal kovač. Tega svojega nekda-
njega tovariša se je Vej sedaj zopet spomnil.
Prepričan, da bo ta za denar storil vse, je

sklenil, da gre jutri rano zjutraj k njemu: to
da svoje namere Nejeri ni razodel.

Nejala je njegova slepa udanost zadost-
vala. O tem, da bo Konon žrtvoval tudi naj-
večje vsote, če dobi pomočnike, ki bodo vse
dobro izpolnili, ni dvomila. Poslovila se je od
Vejja ter se mu nežno zahvalila. Vej, ves
srečen, da mu je iskreno in strastno ljubljena
Nejala zopet naklonjena, je pozno v noč ko-
val načrte ter končno zaspal v sladkih sa-
njah.

(Dalje prih.)

Glavni urednik: Radivoj Rehar.
Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

Mala oznanila.

V našem se išče gostilna z
inventarjem, mogoče tudi z
trafiko. Naslov se izve v uprav-
ništvu. 1593

Poziv

vsem gg. trgovcem, kavararnim
in drugim v mestu in okolici ka-
teri imajo v svojem lokalu mo-
reklamnno ploščico, prosim, da bi
isto vrnili oziroma meni povrnil
ker so ista podvržene davku.
Po 15. t. m. so dolžni sami od-
govorni za to, ako ploščice ne
odstranijo. 1592

S spoštovanjem

Vladimir Vlašić

atelje za slikarstvo

MARIBOR, Gosposka ul. 23.

Krojarska delavnica
F. Wacke, Ruška c.
števil. 28.
izdeluje vsa krojarska dela
ceno v priznani kakovosti
ter se priporoča najtopleje.
1581 3-3

JABUKA

stolnih najbolje sorte i kakvoče
3—5 vagona ima na prodaju za
odmah ili po dogovoru 1589 3-1
H. Pašić, Bjelina, Bosna.

Jaica iz hladilnice

prodeja vsak dan na Glavnem trgu eks-
portno društvo 1560

Matheis, Suppanz & Co.
Komad po K 2.80.

Dežni plašči

prvovrstni, pravkar došli. — Velika iz-
bira dežnikov, moškega perila, klobukov,
čevljev itd. najceneje pri trdki
Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2.

Zadružna banka, podružnica Maribor

Gosposka ul. 20, Telef. 127.

Centrala Split. Podružnice: Maribor, Za-
greb, Novi Sad. Afiliacije: Zadružna šte-
diona Trst, Zadružna banka Rijeka.

Obrestuje hranilne vloge na knjižice po

4 1/2 % letno.

Vloge na žiro-račun po

4 % letno.

1545 3-1

Medić, Rakovec & Zankl d. z o. z. Ljubljana

Tovarna kemičnih in rudn. barv ter lakov.

Centrala: Ljubljana.

Skladišče: Novisad.

Brzovaj: Meraki Ljubljana.

Telefon 64.

Gosposka ul. Podružnica Maribor. Šolska ulica.

Emajlni laki. Pravi firnož. Barva za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke,
vse vrste barv, suhe in oljate, mavec (Gips), mastenec (Feder-
weiß), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej,
pleskarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v
..... to široko spadajoči predmeti. 1337

„MERAKL“-lak za pode. „MERAKL“-linoleum lak za
pode. „MERAKL“-emajlni lak. „MERAKL“-brunoline.

..... Ceniki se začasno ne razpošiljajo!

Mariborska eskomptna banka.

Ker se na 12. oktobra t. l. določeni izredni občni zbor
Mariborske eskomptne banke vsled prepozne objave v „Služ-
benih novinah“ ni mogel vršiti, se sklicuje

izredni občni zbor

na 30. oktobra 1921 ob 10. uri do-
poldne v bančnih prostorih v
Mariboru, Aleksandrova cesta 11.

Spored:

1. Nagovor predsednika.
2. Povišanje delniške glavnice od K 10,000.000—
(Din. 2,500.000—) na K 30,000.000— (Din. 7,500.000—).
3. Sprememba pravil glede sedeža, imena družbe ter
drugih določb, ki so s tem v zvezi.
4. Slučajnosti.

1594

Maribor, dne 10. oktobra 1921.

Upravni svet Mariborske eskomptne banke.

§ 11 družbenih pravil: Občni zbor sestoji iz onih delničarjev, ki po-
sedujejo vsaj 10 delnic in ki te delnice s se nezapadlimi kuponi vsaj osem dni
pred sestankom zbora založijo pri družbeni blagajni v Mariboru ali pa pri neki
podružnici. Posest vsakih 10 delnic dovoljuje en glas, vendar ne more nikdo ne
v svojem imenu, ne kot pooblaščenec združiti na eno osebo več kakor 25 glasov.